

Tanker om en post-corona tid

Første akt af corona-epidemien er ved at være til ende. Nu melder spørgsmålet sig: Hvor bevæger vi os hen i en såkaldt ny (kultur)virkelighed?

IKKE BLOT MUSIK

At lytte til musik er for mange mennesker mere end en kunstnerisk oplevelse! At lytte til musik, ikke mindst i en koncertsammenhæng, er en social og *socialiserende* aktivitet. En aktivitet der er med til at definere koncertgængerens identitet og hvor vi, publikum såvel som musikere, bliver en del af et fælleskab. Musik skaber relationer; mellem publikum, mellem udøvende musikere og mellem publikum og udøvende musikere. Musik relaterer til vaner og normer hos både publikum og kunstnere. Den engelske musikforsker Christoffer Small* mente, at musik ikke bør betragtes som et objekt, men som en handling, og opfandt derfor begrebet 'musicking'. Musicking er den aktive handling, hvor både musikere og publikum er involveret, og hvor musikkens objektive værdi indgår i et komplekst socialt spil.

For hvem er man, eller hvem bliver man identificeret med, når man er til Spoken Word festival på Studenterhuset? Hvad er man for en type musikforbruger, når man går til koncerter på Foderstoffan eller til kirkekoncert? Hvem er man, når man går på Den Fynske Opera eller Takkelloftet?

Pointen er, at *hvad, hvor, med hvem og hvordan* man lytter er med til at skabe ens selvbillede og selvforståelse.

BAGSIDEN

Det er grundlæggende godt, og i hvert fald et faktum, at musik skaber sociale bevægelser omkring sig. Men da musikken er tæt forbundet til identitet, er der også en bagside. En musikgenre får ofte påklæbt en etiket, som ikke har noget med selve musikken at gøre. En given musikgenre har ofte svært ved at bevæge sig frit mellem forskellige publikumsegmenter, hvad enten de er aldersbestemte eller kulturelt/socialt definerede, eller bundet til et geografisk område.

Det er for eksempel svært for en nyskrevne opera at nå ud til andre publikumsgrupper end lige netop det publikum, der er vant til opera. Man er dét man hører! Den såkaldte "klassiske musik" når sjældent længere ud end til det publikum, den synes at være defineret til på forhånd.

DEN NYE VIRKELIGHED

Denne side af musikkens socialiserende effekt har længe været en udfordring for smalle genrer som, eksempelvis, ny og tidlig klassisk musik og jazz. Men i den nye post-corona virkelighed manifesterer problematikken med de små publikumsegmenter sig for alvor. Nuværende restriktioner og fremtidige begrænsninger kommer, i hvert fald i lang tid fremover, til at udfordre de smalle genrer, der i stor udstrækning overlever på små og mindre koncerter; Koncerter der ofte er arrangeret af musik- og kulturforeninger eller kirker, og næsten altid af frivillige.

For, vil vi fremover stadig være lige interesseret i 'musicking' og det sociale aspekt af vores musikforbrug? Foreningslivet og det store antal 'små koncerter' der året rundt arrangeres af ildsjæle betyder 'en verden', både for musikere og store dele af publikum, for hvem mødet med andre mennesker er en væsentlig del af musikoplevelsen. Det ændrer en corona-krise ikke noget ved. Men vil vi fortsætte vores 'musicking, business as usual', hvis det kan være til fare for andres, og måske vores eget helbred? Det svar er der mange musikere, arrangører og publikum der venter på lige nu. Men måske skal man spørge på en mere konstruktiv måde: **Kan det lade sig gøre at lytte til musik i en socialiserende sammenhæng, uden at være fysisk tilstede som vi plejer?**

DET VIRTUELLE FORENINGSLIV

Kan man forestille sig at foreningslivet, med alle de kulturaktiviteter der udspringer deraf, går online, helt eller delvis? Kunne man bygge digitale strukturer, så publikum og kunstnere kan mødes online, spille og lytte og socialisere? Altså en slags online musicking?

De sociale medier er allerede gået noget af vejen; På Facebook, Twitter og Instagram mødes vi

omkring alle slags spørgsmål. Vi tilmelder os grupper og følger aktiviteter vi finder interessante. Hvad mere er; På de sociale medier mødes vi også med en lang række mennesker vi, af mangfoldige årsager, ellers ikke ville være i fysisk kontakt med.

Kunne man forestille sig at samle et bredt og varieret publikum omkring flere forskellige musikgenrer? Kunne man skabe sociale netværk på tværs af musikgenrer, hvor musikken vil være sig, så at sige, på neutral grund? Netværk hvor man er sammen omkring musikkens væsen og intention i stedet for genre?

Så ville spørgsmålet fra forrige afsnit i stedet lyde: **Kan coronakrisens begrænsninger håndteres kreativt på måder, hvor også de smalle musikgenrer får adgang til et bredere publikum?**

ONLINE VERSUS LIVE

Vi har alle hjælpemidlerne. Der findes flere platforme der kan håndtere både grafik, tekst, lyd og live-streaming af koncerter. Facebook er blot en af dem.

Men stop lige! Live-streaming kan være lammende kedelig, selvom musikerne og musikken er i topklasse....!

Her er det igen en god ide at have Christoffer Smalls musicking-begreb i tankerne; Musikken skal ikke stå alene. Musikken i koncertform skal leve og ånde i en socialiserende kontekst, også når den er online. Koncertmusikken har aldrig stået alene. De traditionelle fysiske koncertformer er blevet skabt og formet i en social kontekst gennem årtier, i nogle tilfælde, gennem århundreder. En spændende virtuel koncertform kan kun skabes gennem nye erfaringer, *trial and error*. Vi skal lære at formidle koncertmusikken online. Udvikle formidlingen, så den bliver spændende og funktionel. Vi skal ikke bare finde en midlertidig erstatning for vores præ-corona koncertformer. Vi skal ud og skabe nogle helt nye formidlingsformer. En sådan opgave, en sådan 'quest', vil kræve både kreativitet og mod! Det må vi finde sammen; kunstnerne, publikum og kulturinstitutionerne.

EPILOG

Jeg har skrevet disse betragtninger med musik i tankerne, fordi det er der mit hjerte slår højest! :) Men i virkeligheden er betagningerne generelle og gælder vel for alle kunstretninger, hvor det sociale aspekt er en del af det kunstneriske aktivitet.

Så lad os alle, kunstnere, publikum og institutioner, kigge fremad og i fællesskab udvikle moderne, attraktive formidlingsformer, hvor kunsten binder os sammen på nye og tidsvarende måder.

Det behøver slet ikke at blive ringere end det vi må efterlade!

*Christoffer Small - Musicking: The Meanings of Performing and Listening (Music/Culture)

Skrevet af:

Poul Udbye Pock-Steen

03-06-2020